

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΗΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ ΤΟΜΩ.

Στέφανος Σκουλούδης

(“Ορα Εικόνα ἐν σελ. 80)

ΗΣ Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας εἶνε ἐξέχουσα καὶ ἰδιό-
πλαστος προσωπικότης ὁ κ. Στέφανος Σκουλούδης.
Ὁ μόνος τῶν πολυταλάντων ὅστις ἔδρασε τόσφ
ζωηρῶς, ἀναμιχθεὶς τελεσφόρως εἰς Ἐθνικοῦ ἐνδιαφέ-
ροντος ὑποθέσεις. Ἄν ἄλλοι—καὶ αὐτοὶ ἄξιοι βε-
βαίως πολλῆς τιμῆς—διὰ τῆς ἐπιτυχοῦς διαθέσεως
τοῦ πλοῦτου ἀπέκτησαν θέσιν ἐν τῇ ἐθνικῇ συνει-
δήσει, ὁ κ. Στέφανος Σκουλούδης τὴν θέσιν ταύ-
την ἐδημιούργησε, ταμῶν διὰ τῆς ἰδίας νοημοσύνης
ἄλλην ὁδὸν ἀναδειξέως : Τὴν συμμετοχὴν του εἰς ἔργα προϋποθέτονα
ἰσχυρὰν ἀντίληψιν τῶν ἐθνικῶν ἀναγκῶν. Πνεῦμα ἐπιχειρηματι-
κὸν καὶ ἀνήσυχον, πῦρ πατριωτισμοῦ βαθέως εἰσχωροῦντος καὶ διανοί-
γοντος ὀρίζοντας δράσεως, οὗς ἄλλοι θὰ παρέβλεπον ἴσως, ἀπὸ νεανι-
κῆς ἡλικίας, ὅτε ἐστιχούργει, εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἐμπορικὸν οἶκον Ῥάλλη
ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἄλλὰ αἱ ἐμπορικαὶ ἀνιαρὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον δι' ἓνα εὐέξαπτον νέον μέριμναι δὲν τὸν κατέλαβον ἐξ ὀλοκλή-
ρου, οὔτε κατέπνιξαν ἄλλα εὐγενῆ αἰσθήματα. Εἰργάσθη, διευθύνων
ἅμα τὸν εἰρημένον οἶκον, μετὰ σπουδῆς καὶ ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τῆς Κρη-
τικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1866, ἐξυπηρετῶν οὕτω τοὺς πόθους αὐτοῦ
ὑπὲρ τῆς Κρήτης, μεθ' ἧς πατρικὴ καταγωγὴ ἀμέσως τὸν ἤνου. Καὶ
εἰργάσθη τόσφ ἐνθουσιωδῶς, ὥστε ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις τὸν προέ-
γραψε. Τῷ 1871 ἀνευρίσκομεν τὸν κ. Σκουλούδην καὶ πάλιν πρωτα-
γωνιστοῦντα ἐν τῷ σπουδαιότατῳ ζητήματι τῆς Πατριαρχικῆς συνόδου
πρὸς κήρυξιν τοῦ σχίσματος, εἰς τὴν ματαίωσιν τοῦ ὁποίου πολὺ συν-
ετέλεσεν ὁ φιλόπατρις ἀνὴρ. Μᾶτε τρία ἔτη αἱ σλαβικαὶ ἐν Βουλγαρίᾳ
καὶ Σερβίᾳ δολοπλοκίαι εὗρον τιμητὴν καὶ πολέμιον τὸν κ. Σκουλούδην,
ἐν γένει δὲ μέχρι τοῦ 1876 ὁ διαπρεπὴς ἀνὴρ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ πάν-
τοτε διαμένων, ἦτο παράγων σπουδαιότατος πάσης πατριωτικῆς κινή-
σεως. Ἀπὸ τοῦ 1876 αἱ Ἀθηναὶ φιλοξενοῦν τὸν κ. Σκουλούδην, πά-
ραυτα καταστάντα μέλος διαπρεπὲς τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κόσμου. Καὶ ἐδῶ
ἐλθόντα οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐγκατέλιπεν αὐτὸν ἢ πρὸς τὰ καλὰ ἀφροσίω-
σις. Εἰς τὸν πρὸς Διάδοσιν τῶν Ἑλλ. Γραμμάτων Σύλλογον, εἰς τὸν τῆς

Ἔθν. Ἀμύνης, εἰς ἄλλα ἰδρύματα εὐποιίας, ὁ κ. Σκουλούδης ἐνεργῶς ἀνεμίγη καὶ τὰ εὐηργέτησεν.

Ἄλλ' ὁ κ. Σκουλούδης δὲν ἔμεινεν ἀμέτοχος καὶ τῶν πολιτικῶν ἀγῶνων, εἰς οὓς δὲν ἦτο δυνατὸν ἢ νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὸν τὸ σφρίγος τῆς δραστηριότητος καὶ τῆς φιλοπατρίας τὸ πῦρ ὅπερ τὸν διακαίει.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1879 ἐξελέγετο ἐν Σύρῳ βουλευτὴς ἐκ Θηβῶν, νον περιόδων, κατόπιν δὲ πανηγυρικῶς ἀνεδείχθη βουλευτὴς ἐκ Θηβῶν, μεθ' ὧν συνδέεται ὡς ἐκ τοῦ μεγάλου ἔργου καὶ ὠφελιμωτάτου τῆς ἀποξηράνσεως τῆς Κωπαίδος, ὅπερ τῷ 1880 ἀνέλαβε καὶ ἐπιτυχῶς ἀπεπεράτωσεν. Ὁ κ. Σκουλούδης εἶνε ἄξιος τιμῆς ἐπιχειρήσας τὸ μέγα αὐτοῦ ἔργον, ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν καρποφορώτατον, δι' οὗ δίδει εἰς καλλιέρ- γειαν τοῖς χωρικοῖς ἀπεράντους ἐκτάσεις. Ἄλλὰ καὶ ὡς διπλω- μάτης εἶνε τύπος ἐξόχου διληττάντου. Ἐν Ἰσπανίᾳ ἀντιπροσωπεύσας τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τριετίαν, ἀπέδειξεν ἕκτακτα χαρίσματα διπλωματι- κοῦ ὑπαλλήλου. Τέλος ὁ κ. Σκουλούδης διετέλεσεν ἐπ' ἐσχάτων Ὑπουρ- γὸς τῶν Ναυτικῶν ὑπὸ τὸν κ. Χ. Τρικούπην, οὗ προσωπικὸς καὶ ἐπι- στήσιος διατελεῖ φίλος, ἀφείς κατὰ τὸ διάστημα τῆς Ὑπουργείας του ἀγαθωτάτας ἀναμνήσεις.

Ἴδου τὸ στάδιον ὅπερ διήνυσε μέχρι τοῦδε ὁ διακεκριμένος ἀνὴρ. Ἄλλ' ἐκτὸς τοῦ Δημοσίου βίου, ἐν ᾧ τόσῳ περιφανῶς διεκρίθη, καὶ ὁ ἰδιωτικὸς βίος τοῦ κ. Σκουλούδη εἶνε φωτεινόςτατος. Κεκτημένος καλ- λιτεχνικὸν τάλαντον, εἶνε μανιώδης τῆς ζωγραφικῆς ἐραστής. Ἡ καλλιτεχνικὴ πινακοθήκη τοῦ μεγάρου του εἶνε κᾶτι τι ἕκτακτον. Εἰ- κόνες πολυτίμοι, μεγάλων ζωγράφων κοσμοῦσιν αὐτήν. Διάσημοι καλ- λιτέχναι περιίπτανται νοσρῶς ἐν τῷ πολυτίμῳ ἐκείνῳ θαλάμῳ διὰ τῶν ἔργων των, λεπτῆς τέχνης καὶ ἐκτάκτου χρωστικῆς δυνάμεως. Ἀμφι- θάλλει τις ἐὰν ἐν ἡ δύο ἀκόμη ἰδιωτικὰ μέγαρα ἐν Ἀθήναις ἔχουσι τοιαύτην καλλιτεχνικὴν πινακοθήκην, ὅταν μοναδικὴν ἀληθῶς κατήρτι- σεν ὁ καὶ τὰ αἰσθήματα καλλιτέχνης εὐγενέστατος κ. Σκουλούδης.

Τοιοῦτος ἐν ταχείᾳ σκιαγραφίᾳ ὁ ἀνὴρ. Μορφωμένος, φιλότιμος, ἤκιστα σκεπτικιστής, εὐγενῶν αἰσθημάτων, γενναϊόδωρος, προσηνής. Ἄν- θρωπος ὁ ὅποιος ἔγραψε στίχους ἐν οἷς καὶ τὸ ὄραιότατον ἐκείνο περὶ τῆς Ἐπιστολῆς ποίημα, ἄνθρωπος ὅστις δι' ἀδράς δαπάνης καὶ ἐνδελεχοῦς μερίμνης κατέστησε τὰ δωμάτια του καλλιτεχνικὸν ἐν- διαίτημα, δὲν ἦτο δυνατὸν ἢ τὸ χρῆμα νὰ δαπανήσῃ ὑπὲρ ἐπωφελῶν ἔργων καὶ ἔργων τέχνης, τὸ ὅτι δὲ δὲν ἔστεργε νὰ σχηματίσῃ οἰκογένειαν, δέον νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ ἐξ ὀλοκλήρου ἐνδιαφέρον αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀπο- λύτως καλοῦ, ὅπερ εἶνε κατ' ἐξοχὴν ζηλότυπον. Ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ τέχνη στέφουν αὐτόν, ὁ γαλήνιος δὲ βίος, ὁ φιλοσοφικός, ὁ μετριοφρονέστα- τος ἄνευ ψευδοῦς καὶ ματαίας ἐπιδείξεως ἐξυφῶσιν αὐτόν ἐν σεβασμῷ παρ' ὀλοκλήρῳ τῇ Ἀθηναϊκῇ κοινωνίᾳ, ὑφ' ἧς ἐξόχως τιμᾶται καὶ ἧς εἶνε ἐκ τῶν περιφανεστέρων ἀγλαϊσμάτων.

Φώτιος Ι. Χαΐτας

("Ορα Εικόνα ἐν σελίδι 112)

Ἡ ἔθνικῆς ζωῆς πολύτιμοι παράγοντες δὲν εἶνε μόνον οἱ ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι ὄρωντες καὶ κινούμενοι, ἀλλὰ ἐξ ἴσου ἄξιοι πάσης τιμῆς καὶ οἱ μακρὰν ταύτης ἐν τῇ ξένη τὴν ἔθνικὴν παραγωγὴν, εἴτε ἐν τοῖς γράμμασιν εἴτε ἐν τῷ ἐμπορίῳ περιστρεφομένην, ὑποστηρίζοντες καὶ θάλλοντες, ἐξαπλοῦντες οὕτω τὸ φῶς τῆς ἑλληνικῆς διανοίας καὶ τὸ σφοῖγος τῆς δραστηριότητος εἰς κόσμον μεθ' οὗ μᾶς συνδέουσι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ συμπεφόντων ποικίλοι δεσμοί.

Τῆς διαδόσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου ἰδίᾳ καθ' ἅπασαν τὴν Ῥουμανίαν ἐνθερμος καὶ ἐνθουσιώδης ὑποστηρικτῆς, τύπος σθεναροῦ καὶ ἀφιλοκερδοῦς ἀρωγοῦ εἶνε ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ διαμένων εὐγενὴς ἀνὴρ Φώτιος Χαΐτας, μία ἀπὸ τὰς συμπαθεστέρας καὶ τὰς πλέον ἀγαπητὰς ἐν τῷ ἐκεῖ Ἑλληνισμῷ φυσιογνωμίας. Νεώτατος ἀκόμη τὴν ἡλικίαν, μὲ τὸ πῦρ φλέγον τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ, σπουδαιοτάτας καὶ ἀδιακόπους προσφέρει αὐτόθι ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν παρ' ἡμῖν δημοσιογραφίαν. Τρέφων ἀληθῆ φιλογενῆ αἰσθήματα, ἐγκολπούμενος ἀνυποκρίτως καὶ μετὰ πίστεως πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ συντελέσῃ ἢ διατεθῇ χρησίμως εἰς τὸν βωμὸν τοῦ ἔθνισμοῦ, τῆς φιλανθρωπίας, τοῦ κοινωνικοῦ αἰσθήματος, ἀληθῶς φιλόπατρις ὁμογενῆς, μεγάλως μεριμνᾷ ὑπὲρ τῆς ἐμψυχώσεως παντὸς Ἑλληνικοῦ ἔργου καὶ ἰδίᾳ τοῦ Τύπου ἐν Ῥουμανίᾳ καὶ παντὸς ἄλλου κοινωφελοῦς καὶ ἀγαθοῦ σκοποῦ. Εἶνε ἡ ψυχὴ, ἡ ἰκανότης καὶ ἡ τιμιότης ἐνσεσαρκωμένοι ἐν αὐτῷ.

Ἄνεψιός ὢν τοῦ μεγάλου εὐεργέτου ἀειμνήστου Γ. Κυριαζῆ τοῦ δωρήσαντος περὶ τὸ ἑκατομμύριον πρὸς Ἰδρυσιν τῆς ἐν Μεσολογίᾳ Ἐπαγγελματικῆς σχολῆς, φιλοτίμως συνετέλεσεν ὁ κ. Χαΐτας, ὅπως τὰ γενναῖα χορηγήματα τοῦ Ἑθνικοῦ Εὐεργέτου καὶ θεοῦ αὐτοῦ διατεθῶσιν ἐπωφελῶς καὶ καταλλήλως ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

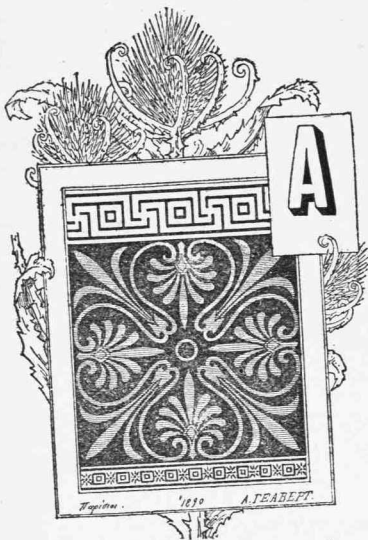
ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοιούτων λαμπρῶν σκοπῶν ἐργάζεται εὐσυνειδήτως ὁ κ. Χαΐτας πρὸς ὑποστήριξιν πάσης ἀξιολόγου ἰδέας, πάντοτε διὰ τῶν θερμῶν αἰσθημάτων αὐτοῦ καὶ τῶν εὐεργετικωτάτων ἐνθαρρύνσεων πρὸς ὅ,τι ὠραῖον, ὅ,τι εὐγενὲς καὶ μέγα δύναται νὰ ἠλεκτρίσῃ τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴν, ἐμπνέων ἐν τῷ ἔξω Ἑλληνισμῷ τὴν πεποίθησιν εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ ἀναρρίπιζων ἐν ταῖς καρδίαις τοῦς σθεννυμένους σπινθήρας τοῦ ἐνθουσιασμοῦ.

Ἐχεις καρδιά ὅπου κτυπᾷ,
Μοῦ λές, σὰν τὴν καρδιά μου.
Μὰ τότε πῶς δὲν ἀγαπᾷ,
Πῶς δὲν πονεῖ, γλυκειά μου ;

N. K.

Δὲν ἔμεινε γνῶριμος ψυχὴ, ἡ ὁποία νὰ μὴ κλαύσῃ διὰ τὸν ἀδικὸν θάνατον κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τοῦ **Ἡλίας Κανελλοπούλου**, τοῦ ὑπερόχου ἀληθῶς ἐκείνου Ἑλλήνος ἀξιωματικοῦ τοῦ Ναυτικοῦ, τοῦ μεγάλου μεταρρυθμιστοῦ καὶ δημιουργοῦ τοῦ μέλλοντος. Τὰ βαρύτερα δάκρυα εἶναι τὰ δάκρυα τῆς ψυχῆς. Καὶ αὐτὰ θὰ θραντίξωσι τὴν γλυκεῖαν μνήμην τοῦ διαπρεποῦς Ἄνδρός, ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀξίας τοῦ ὁποίου θὰ ἐξακολουθῇ πάντοτε ζῶσα εἰς τὴν ψυχὴν ἐκείνων, οἵτινες τὸν ἐγνώρισαν, τὸν ἠγάπησαν, τὸν ἐθαύμασαν. Τελευταῖον ῥίπτουσα ἄνθος ἐπὶ τοῦ σεμνοῦ τάφου του ἡ «Ποικίλη Στοά», στολιζέει τῆς φήλου, μὴ παραδίδουσα δ' εἰς τὴν λήθην, τὴν συνήθως καλύπτουσαν παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ ἀγνώμονος αὐτῆς πέπλου, τὴν ἀληθῆ ὑπεροχὴν ὁσπανίαν χρῆσιμότητα, ἀφιεροῖ ἐξαίρετους σελίδας εἰς τὸ εὐγενὲς ὄνομά του. Αἱ διὰ τὴν «Ποικίλην Στοάν» γραφεῖσαι καὶ καταπύρω δημοσιευόμεναι ὥραιαι περὶ τοῦ Ἄνδρός Βιογραφίαι, ὀφειλόμεναι εἰς τὴν ἐκλεκτὴν συνεργασίαν τοῦ Ἐφέτου κ. Γ. Βελλίγη καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου κ. Δ. Αἰγινήτου, τὸ πρῶτον τιμῶντων διὰ τῆς ἐγκρίτου αὐτῶν συμμετοχῆς τὸ Ἡμέτερον Ἔργον, πρόκειται κάλλιστον μαρτύριον τῆς διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἀξιαγάρστου ἐκείνου Ἄνδρός ἀναγνωρισθείσης μεγάλης ἀπωλείας, ὑψίστης συμφορᾶς εἰς τὸ Ναυτικὸν τῆς ἡμετέρας πατρίδος. Ὁ **Ἡλίας Κανελλόπουλος** ζῆ καὶ νεκρός, καὶ ἡ νίκη αὐτῆ, νίκη κατὰ τῆς λήθης τοῦ θανάτου, ἀπομένει τῆς συμπαθεστάτης μνήμης του ὁ ἀφθίτος στέφανος.

ἩΛΙΑΣ Φ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟ τῶν στηλῶν τῆς Ποικίλης Στοᾶς, ἐφ' ὧν συνήθως ἀντιπαρέρχονται αἱ συμπαθεῖς σκιαὶ γνωρίμων ὄντων, ὅσα ἀπέψυξεν ἡ ἐπαφὴ τοῦ θανάτου, θὰ παρελάσῃ προσφιλῆς νεκρὸς φέρων τοὺς ἀστέρας τοῦ ἀντιπλοιάρχου καὶ τὴν τήβεννον τῶν βουλευφόρων εἶναι ὁ **Ἡλίας Κανελλόπουλος**, ἡ ἕκτακτος αὐτῆ διάνοια, ὁ σπάνιος αὐτὸς Ἑλληγ, τὸ καύχημα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ· θῆμα καὶ οὗτος φεῦ! τῆς πενθήμου εἰσφορᾶς τοῦ φθίνοντος τοῦτου ἔτους.

Ὅταν ἀναμετρήσωμεν ὅτι τόσαι δυνάμεις καὶ πνεύματος καὶ ζωῆς, ὅτι τόσαι σφύζουσαι ἐλπίδες ἀποσυντίθενται ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ στιγμή, ὁ τάφος, ὁ δῆθεν οὗτος λιμὴν τῆς φθαρτῆς ἀνθρω-

πότητος, παρίσταται μᾶλλον ἀποτρόπαιος καὶ μᾶλλον φρικώδης.
Χαράσσοντες σύντομον τοῦ ἀνδρὸς βιογραφίαν, τελοῦμεν ἐλάχιστον φόρον ἀμέ-